

“FİNANS SORUNLARI”

1. OTURUM

FİNANSMAN MODELLERİMİZ

*Her yatay örgütte finansman gerekiyor mu?
Uygulamakta olduğumuz finansman modelleri nelerdir?
Peki, bu modellerin yarattığı imkânlar ve çıkmazlar nelerdir?
Bu örgütlenmelerin finansal aktivitelerdeki yasal sınırları, riskleri?
Kar odaklı olmayan kurum ne demek?
Gönüllü emeği mi, ücretli çalışan mı?*

1) Gönüllü emeği kullanıyoruz ancak kişi başına çok fazla iş yükü düşmeye başlayınca bunun katılımcılığı zedelediğini fark ettik. Daha esnek ve ücretli çalışana da yer veren bir modeli tartışmaya başladık.

2) Genel olarak gelirimiz aidatlardan oluşuyor. Bunun yanı sıra gönüllü katılımı ve aynı yardımlar da bizim için önemli. Eğitimle ilgili çok büyük kaynağa ihtiyaç var. AB fonlarından faydalanmanın örgütün yapısına aykırı olabileceği ifade edildi.

3) Fiziksel mekanımız olmadığı için çok fazla sabit gelirimiz olmuyor. Etkinlikler bazında iş yapıyoruz, gereken para ortaklaşa toplanıyor.

4) Ürünleri alış fiyatına eklediğimiz kooperatif payı ile genel masraflarımız karşılanıyor. Bu payın %1 de dayanışma bütçesine ayrılıyor. Dayanışma fonu genel olarak kooperatif dışına yönlendiriliyor. Ayrıca amortisman payı ihtiyaç duyulan yeni eşyaların alınması için kullanılıyor. Etkinlikler için ayırdığımız bir pay var.

5) Şirketiz ve ticari kuruluşuz, ama kar amacı gütmüyoruz. Aslında kar amacı gütmemek daha çok işleyişe dair bir durum. Mekandan para kazanmak gibi bir amacımız yok. Kafe işletiyoruz. Para kazanıyoruz. Sürdürülebilir olması için giderleri karşılamamız lazım. Ayrıca projeler yapıyoruz. Döngüsel ekonomi dediğimiz yapıyı kurmak gibi amacımız var.

6) Kooperatif ilk kuruluş sürecinde işe paket dağıtımını olarak başladık. Öncelikle bu amacı sahiplenecek çevremizde bir grup var mıdır görmek istedik. Bu noktada tüketici ile buluşturduğumuz ürünlere pay koymaya başlamıştık. Buradan birikenlerle ve topladığımız aidatlarla kooperatifimizi kurmamız mümkün oldu. Resmi kuruluşta bütün bu katkılar muhasebeciye isimlerle iletili. Bu borçları zaman içinde ödemek istiyoruz.

7) Genel olarak aidatlarla götürmeye çalışıyoruz. Kooperatifin hizmet verdiği mahalleler gelir düzeyi düşük olduğu için ürünlere çok fazla bir pay konamıyor. Sembolik bir pay konuyor. Özkaynaklarımızla ayakta durmayı tercih ettiğimiz için AB fonlarını kabul etmiyoruz. Bu kooperatifin amacı o mahallelerdeki insanların kooperatifi sahiplenmesi ve ihtiyaçlarını gidermesi olduğundan o mahalledeki insanların kararı ile gelir getirici işler organize edilsin istiyoruz. Ancak bu şekilde sürdürmek bizi çok zorluyor.

8) Kurumsal değiliz henüz. Dayanışma olarak sürdürüyoruz. Kapanmalar olmadan önce gelir getirici bazı ufak tefek işler yapıyorduk. İmza gününde kitap satışından gelir elde ediyorduk. Şu anda sadece bağışlar üzerinden gelir elde ediyoruz. Şu an giderleri karşılamakta zorlanıyoruz. Genelde az bir insan cepten bir şeyler ödemek zorunda kalıyor.

9) Resmi bir oluşum olmadığı için aidat toplayamıyoruz. Çok fazla gelire de ihtiyacımız yok. 1,5- 2 yıl öncesinde bir mekanımız vardı. O zaman finans kısmı daha hassastı. Şu anda çok minimum masraflarımız var kendi katkılarımız ile ilerliyoruz.

10) Bizim de bir kafe deneyimimiz oldu. Bir dernek olarak kafeye ortak olduğunuzda çok fazla vergi kalemi kitap defter işi ortaya çıkıyor. Bir süre sonra şöyle bir sorun yaşamaya başladık. Projeden gelen gelirle kafenin kirası mı ödensin yoksa dayanışmaya mı kullanılsın tartışması çıktı. Hedefleri doğru tanımlamak lazım, şart mı kafe kurmak şartsa neden ve nasıl sorusuna iyi yanıt vermek gerekiyor. Pandemi ile çok daha zor bir süreçte yaşıyoruz.

11) Biz aslında kendi aramızda mekanımız kapandıktan sonra önce bağışlar sonra da bir hesapta para toplamaya çalıştık ama yeterli olmadı. Mümkün olduğunca kendi işimizi kendimiz çözmek istiyoruz. Tüzel olmadığımız için projelere başvuramıyoruz.

12) Başlangıçta çok büyük bir toplumsal destekle başladık ve rahat başladık. Ama özellikle pandemi döneminde zorlanıyoruz. Personelimizi ücretli bir şekilde devam etmeye çalıştık. Büyük ölçüde projelerden gelen gelirle sürecimizi tamamladık. Kooperatifte ise kuruluş masrafları, marka tescil gibi pek çok sabit masraf ile karşılaşılıyor. Üreticilerimizden alım garantili ürün almaya çalışıyoruz. Ürün olarak sattığımızda %20 kooperatif payı koyuyoruz. Kent tarımımız var. Oldukça ciddi bir çalışma sermayesi sıkıntısı ile karşı karşıyayız. Borç almayı tercih etmiyoruz. Çünkü sorumluluk çok az kişinin üstünde.

13) Gelir düzeyi daha iyi durumda olan kooperatiflerle diğer kooperatifler arasında bir federasyon gibi bir yapı kurulabilirse dayanışma sağlanabilir.

ÖZET VE SONUÇ:

Resmi olsun olmasın, tüm oluşumların bir şekilde gelir kaynağına ihtiyaç duyduğunu görüyoruz. Masrafların ortaklaşılması ve/veya tamamen gönüllülük üzerinden gitmeye çalışmak sürdürülebilir olmuyor. Her kurumun bu ortak finansman sorunu ile ilgili olarak kendi yöntemleri var. Kimi oluşumların sabit giderleri varken, kimi oluşumların sadece etkinlik bazında gideri oluyor, gelir ihtiyaçları ve kaynaklarının da buna göre çok çeşitlendiğini görüyoruz. Çalışmalarını sadece aidatlarla, bağışlarla ve/veya ürün paylarıyla yürütenler olduğu gibi proje finansmanlarından destek alanlar da var. Çalışmalarını sürdürmek için genellikle borç tercih edilmiyor. Kimisi için salgın süreci giderler açısından daha avantajlı olmuşken kimi oluşumlar için gelir kaybı anlamına gelmiş. Şu an için AB fonu gibi çeşitli fonlardan, ilkeleri ile uyuşmaması sebebiyle yararlanmayan oluşumlar da ileride yerelde çeşitli projeler yürütebilmek ve istihdam sağlayabilmek için fonlamaya başvurmayı düşünebileceklerini belirttiler.

Fonların kullanımında öncelikleme önemli bir sorun olabileceğinden hedef ve şartların iyi belirlenmesi gerektiği konuşuldu.

Benzer amaçları olan örgütlerin gelirlerini birbirlerine aktararak çalışmalarını sürdürmesinin de ileride mümkün ve güzel bir çözüm olabileceği söylendi.

Gelir kaynaklarında şeffaflık önemli.

Armağan ekonomisi, döngüsel ekonomi deneyimlerini hayat geçirmeye çalışmalıyız.

Yerelin, yereldekilerin örgütlenmeleri sahiplenmesi gelir kaynağı yaratma açısından son derece önemli ve bu durum örgütün gelişmesini de sağlayacaktır.

2. Oturum:

NASIL BİR FİNANSMAN MODELİ?

Örgütlenmenin getirdiği mali yük ve imkânlar nasıl paylaşılabılır?

Finansal konularda şeffaflığı nasıl sağlarız?

Gönüllüler ve ücretli çalışanla ilişkiler?

Peki, kaynakların sürdürülebilirliğini nasıl sağlarız?

1) Mesleklerimize ve profesyonel alanlarımıza göre gönüllü havuzu yaratabiliriz. Bunu daha tanımlı ve zamanlamayı da iyi bölüştürerek yapılabilir.

2) Mali komisyon en girilmek istenmeyen komisyon oluyor. Kurumsal sürdürülebilirlik finansal sürdürülebilirliğe bağlı. Bu nedenle mali komisyona girince farklı bir şeye evriliyoruz, gelir gider arasındaki denge önem kazanmaya başlıyor. Bu da başlangıçtaki hayalimizle çok da uyumlu olmayabiliyor.

3) İşin ucunda para olunca hesap verilebilirlik daha zor oluyor. Bir toplantıda tüm ayrıntıları sunmak mümkün olmayabiliyor. Böylece açıklamalar herkesi tatmin etmeyebiliyor. Yani diğer komisyonların hesap vermesine kıyasla mali komisyonun hesap vermesi çok daha zor oluyor. Bunu aşmak için tüm dosyaları önceden açalım diyoruz ama o da rakamların bozulması yanlış okunması gibi bir sıkıntı yaratabiliyor.

4) Herkes para işinden kaçmaya çalışıyor. Paydaşlar, ortaklar, faydalanıcılar dediğimiz kişilerin her birinin en temel anlamda bir finansal okuryazarlık bilgisine ihtiyaç var. Böyle temel bir eğitim alınmalı.

5) İşgücü pahalı diyoruz çünkü kooperatif döngüsü içinde işgücünün emeğini karşılamakta zorlanıyoruz. Ama gönüllülük üzerinden gidince de asimetrik çalışmaya ve gerginliklere yol açıyor. İşin başlangıç aşamasında her şey kayıtlı değil. Bir resmi muhasebe ve diğer muhasebe yürüyor ama bunu açık olarak sunamıyoruz. Bu anlamda sözlü bilgi vermeyi tercih ediyoruz.

6) Parayı uzak tutmaya çalıştık, hep belli ihtiyaçlar için belli projeler yaratarak yürüttük. Pek çok şeyi cebimizden karşılayarak yaptık. Kendi ürettiklerimizi satarak platforma gelir olarak aktardık. Kooperatifleşme bizim sıcak baktığımız bir konu olmadı. Çünkü kuruluşu ve sonrasında yaratabileceği problemler açısından sıcak bakmadık, dolaylı kaynaklar yaratmaya çalıştık.

7) Finansman faaliyetlerinde iki şey önemli: Sağduyu ve bu faaliyetleri gerçekleştirecek kişilerin birbiri ile uyumlu olması. Birtakım ilkelere ve deklarasyona bağlı olarak uyum kurulması gerekir.

8) Kurumlarda kaynakların nasıl üretilip nasıl paylaşılacağı genel bir planın parçası olmalı. Mesela bizim bilgisayar ve internete ihtiyacımız var ama belki ondan daha fazla gönüllüye ihtiyacımız oluyor. Zaman ayrılmasına, bilgi aktarılmasına çok fazla ihtiyacımız oluyor. Bunların hepsi günümüzde parasal karşılığı olan şeyler olduğu için finansman ihtiyacımız artıyor. Çözümün sadece finansman yaratmak değil de uzmanlık alanları üzerinden karşılıklı dayanışma yaratmakta yattığını düşünüyorum. Alternatif olarak iki model önerebilirim. Hindistan'da SEBA'nın kurduğu mikrokredilerin çıkış noktasında yoksul kadınların birbirine finans sağlaması modeli (Kredi kooperatifi). Biz bunu arkadaşlar arasında finans sağlayarak yaptık. Bir diğeri de blockchain teknolojisinin Güney Amerika'da aracıdan kurtulmak için kullanıldığı senaryolar var, bu tip senaryoları çalışabiliriz.

9) Biz kaynakları adil olarak paylaşmak konusunu rotasyon uygulayarak çözmeye çalışmıştık ama bu da ihtiyacı devam eden üyenin rotasyonu gibi bir süreci doğurdu ve sorunlu hale geldi. Yani ücretli çalışanlara rotasyon yapılıncaya sürekli birilerini işten çıkarıp işsiz ve zorda bırakmış olma durumu da doğabiliyor.

10) Diğer yandan da ücretli çalışanın rotasyonu ve bu rotasyonun mutlaka kurala bağlanması gerekiyor. Yoksa ciddi bir bürokrasi oluşuyor, her şeyin hakimi o ücretli çalışan oluyor.

11) Blockchain teknolojisi aynı zamanda yerel para birimi olarak da kullanılıyor. Farklı kurumlar arasındaki dayanışma yerel para üzerinden kurulabilir. Farklı kurumların ihtiyaç duydukları malların ve hizmetlerin değiş tokuşu bu ortak para biriminde yapılabilir. Kendi aramızda hiçbir para alışverişinin olmadığı döngüsellliği sağlayacak bir ekonomi kurulabilir, bunun üzerine kafa yormalıyız.

12) Üyelik meselesi, üyenin aktif olması çok önemli. Bu nedenle halkalar/ kümeler/kozalar yarattık ve buralarda üye olmak isteyenlerin görev almasını zorunlu kıldık. Onun dışında üye olmayanların da yer alabileceği işlevsel dış çemberler de oluşturmaya çalışıyoruz. Üye aktif bir işlev yerine getirmiyorsa o kişinin üye olarak kalması yapıyı atıllaştıran bir süreç oluyor ve kararların alınmasını zorlaştırıyor. Çünkü genellikle aldığımız kararlar toplu üye katılımı ile alınıyor. Dolayısıyla buna benzer yöntemlerle birlikte üyeleri aktif ve işlevsel şekilde örgütlemek önemli.

13) Kooperatifte ücretli çalışan zorunlu olabiliyor. Üretim ya da hizmet standardının yakalanması gönüllü çalışanla mümkün olamayabiliyor.

14) Ticari işletme kurarken mutlaka sözleşmelerin yapılmasında fayda var. Amaçlar, gelirin nasıl kullanılacağı ve işleyiş konusu bu sözleşmede açıkça belirtilmeli, kurallara bağlanmalı.

15) Gönüllülük meselesi ise “minnet yorgunluğu” ve “gönül kırgınlığına” dönebiliyor.

16) Ticari işletmeyi kategorize ederek kendi başına kötüleştirmek doğru değil. Amaçlarımıza uygun şekilde kullanmamız mümkün.

17) Herkesin yarattığı katma değer üzerinden pay alacağı bir sistem yaratmaya çalışıyoruz. Böyle bir sistemin daha adil olacağını düşünüyoruz.

ÖZET VE SONUÇ:

Yine ilk forumda olduğu gibi oluşumların üye sayısı, gönüllü işleyişi, dinamikleri ve imkanlarına göre finans ihtiyaçlarının ve işleyişinin değişebileceğini gördük. Oluşumların standardizasyon ihtiyacı olduğunda ücretli çalışanın çok gerekli hale geldiği söylendi. Diğer yandan gönüllü oluşumlarda ücretli çalışanların da rotasyonlu olması gerekliliğine vurgu yapıldı. Oluşumun dinamiklerine göre rotasyon olup olmayacağı ya da ne şekilde olabileceğinin, oluşum içerisinde en uygun şekilde belirlenebileceği söylendi.

Gönüllü havuzunda olduğu gibi, örgütlerin iş birliği yapabileceği bir meslek/profesyonel alan havuzu oluşturulabileceği ve bu havuzun dayanışma amaçlı kullanılabileceği konuşuldu. Finans sorununun bir kaynak sorunu, kaynak eksikliği olarak da ele alınabileceği, bu durumda finans ihtiyacını bilgi, emek dayanışması/takası gibi çeşitli yöntemleri içerecek bir etkinlik havuzunun çalışmaları yürütmeye yararlı olabileceği söylendi.

Şeffaflığın çok önemli ve temel olmasının yani sıra, mali işleri hep beraber takip etmenin

oluşumun bastaki amaçlarıyla çelişebildiği, hesap verilebilirliğin aktarımında tedirginlikler, sıkıntılar yaşanabildiği belirtildi. Finans konularıyla ilgili bu tedirginliklerden dolayı sorumluluktan kaçınıldığı, ancak temel finansal okur yazarlığın gerekli olduğu söylendi. Şeffaflığın, resmi muhasebedeki gibi yazılı olamadığı durumlarda, gerçek muhasebe detaylarının sözlü aktarım ve bilgilendirmelerle de sağlanabileceği belirtildi.

Paradan uzak durulmaya çalışılsa da dernek vs. gibi oluşumlarla projeler üzerinden destek alarak, dolaylı kaynaklar yaratarak da sürdürmenin tercih edilebileceğinden bahsedildi. Ticari işletmelerin, kaynaklarını amacına uygun olarak kullandığı sürece kaçınılacak bir şey olarak görülmeyebileceği söylendi. Bu nedenle mutlaka işletmenin amaçlarının, gelir dağılımının ve işleyişinin en başta bir sözleşme üzerinden netleştirilmesinin önemine vurgu yapıldı. Ayrıca finans işlerinde birlikte çalışacak kişiler arasında ilkeler bazında bir uyumun olmasının ne kadar önemli olduğuna değinildi.

Finansmanın çeşitlendirilmesi ve farklı kaynaklardan elde edilmesi risklerin azaltılması açısından önemli (aidat, satış, proje vb.) Kredi kooperatifi ve döngüsel ekonomi ise önerilen iki metot olarak öne çıktı. Kredi kooperatifi/Mikro krediler yönteminin küçük gruplarda deneyimlendiği ve olumlu sonuç verdiği, bu yöntemler üzerine daha detaylı çalışmak isteyen olursa bir araya gelinerek, beraber geliştirilebileceği çağrısı yapıldı. Blockchain teknolojisi sayesinde de örgütler arasında hizmet ve ürünlerin değiş tokuşunda hiçbir para alışverişinin olmadığı, ekonomik döngüsellliği sağlayacak, bir sistemin kurulabileceği konuşuldu.

3. Oturum:

SPONSORLUK İLİŞKİLERİ

Fon veren kurumlara bakışımız nasıl; seçici olmalı mıyız, etik kriterlerimiz nelerdir?

Fonveren kurumlara ilişkiler ve sorumluluklar nelerdir?

Diğer örgütlerle finansal olarak da dayanışma sağlanabilir mi?

1) Fon veren kurumlarla ilgili bazı kurallar koyduk, bazı fon veren kurumlara başvuramama yönünde karar aldık. AB fonlarına ise başvuruyoruz. Özellikle hibe fonu aldığımız kurumlarla karşılıklı bir sorumluluk ilişkisi içinde olduğumuzu düşünüyorum. Biz onlara karşı bu hibelerin boşa düşmemesi açısından kurumun devamlılığını sağlama sorumluluğunu onlar da bizde bu konuda irade gördükleri takdirde süreci destekleme sorumluluğunu taşıyoruz. Kendi içimizde döngüsel ekonomiyi yaratamamak bile hizmet ve ürün alışverişimizi birbirimize yönlendirerek örgütler arası önemli bir dayanışma mekanizması kurabileceğimizi düşünüyorum.

2) Fon veren kurumlarla iş yapma konusunda hep tedirgin yaklaştık, bizim yapmak istediklerimize müdahil olup olmayacakları ve yapmaya çalıştığımız işlerde bize oto-kontrol yaratıp yaratmayacakları konusunda kaygılarımız vardı. Ancak daha sonra bu direkt STK'ları destekleyen kurumların amaçları ile uyumlu olan fon veren kurumları tanıdıkça onlarla çalışmak hiç de rahatsız edici olmadı, çalışmaya da devam ediyoruz. Sürekli projelere bağlı olarak çalışmak rahatsız edici. Proje konusunda ise çalıştığınız alanda fon bulamayabiliyorsunuz. Bu da yaratıcılığımızı arttırıyor. Tabi ki içişlerine karışıldığını hissettiğimizde tedirgin oluyoruz ama bunun dışında önyargılı yaklaşıyoruz. Diğer yandan hiçbir fon sürekli olmuyor, bu nedenle her bir kurumun kendini idame ettirecek yolları bulması gerekiyor.

3) Belli ilkeleri koruduğumuz sürece, yapmak istediğimiz şeyi fon veren kurum sayesinde yapabiliyorsam, onlar istedi diye yapmıyorsa, kendi işimle ilişkilendirmeyi yapabiliyorsam nereden fon aldığımız önemli olmamalıdır. Bizim şöyle bir avantajımız oldu. Sadece kendimizi destekleyen değil, yaptığımız faaliyeti başkalarını da destekleyen bir yerden kurgulayabildik, bu nedenle de aldığımız fon artık yapmak istediğimiz şey için karşılıksız bir hibe haline gelmiş oldu.

4) Projecilik eleştirisi üzerine çalışıyorum. Aslında bir açıdan içeriğe de müdahale ediyorlar. Bir tür konu belirleyerek sınır çiziyorlar. Bence bu fon verenlerin de fonlarını çeşitlendirmeleri ve sürekli hale getirmeleri yönünde bir tür müdahalede bulunabiliriz. Bu parayı bize karşılıksız vermiyorlar. Bu bir sektör aslında. Biz onlara aktivizm satıyoruz. Ama verdikleri para yetmiyor. Kirayı mı ödeyelim yoksa maaş mı ödeyelim sorunu ortaya çıkıyor. Burada fon verenlerin bir sorumluluğu var. Bu devletlerin de dış politikaları ile ilgili bir şey. Onların duyarlılıklarının artmasını sağlamak üzere yazılar yazabiliriz ve baskı yapabiliriz diye düşünüyorum.

5) Kurumun devamlılığını garanti edecek duruma gelmesi o kadar çabuk olmuyor aslında, bu anlamda fon veren kurumların da fon verirken bunu daha uzun vadeli düşünerek yola çıkmaları gerekir. Yeni kurulan bir örgütün kendi ayakları üstüne durması için belli bir süreye ihtiyacı olduğunu düşünmek gerekiyor.

6) Burada örgüt olmayanlar var, aslında herkes proje konusunda bilgi sahibi olabilirse yeterli bir proje havuzu var. Daha fon alınabilecek daha pek çok kurum var. Yeter ki biz projeleri yazalım. Projeleri birbirimiz üzerinden yazabiliriz. Yani konuya araçsallaştırarak yaklaşabiliriz.

Fon veren kurumlar bizi ticari işletme kurmaya zorluyor. Bu da amaçlarımızla uyuşmuyor. O nedenle projelere yüklenmemiz gerekiyor, pek çok yerden fon alınabilir. Bu kültüre yeterince aşına olmadığımızı ve önyargılarımızın olduğunu düşünüyorum. Benim yürüttüğüm projeye AB olduğu için ya da Amerikan Konsolosluğundan geliyor diye fona itiraz edildi. Halbuki önemli olan ne yapmak istediğimiz olmalı.

7) Örgütümüzde proje döngüsü ile ilgili kapasite geliştirme hibesi aldık, proje döngüsü eğitimleri aldık. Bu konuda yeterince yetkinleştikimizi düşünüyorum. Dolayısıyla projelerin yeterince kaynak sağlayamaması aslında bu proje sektörünün de kısıtlı olmasından ve her şeye proje üzerinden finansman bulamamızda kaynaklanıyor. Aslında finansmanın çeşitlendirilmesi lazım. Mesela biz şu anda derneğin finansmanını üç farklı ayağın üstünde şekillendirmeye çalışıyoruz; aidatlar, projeler ve verdiğimiz eğitimlerden elde edeceğimiz gelir. Bu son ayağı dayanışmayı bozmadan ve eğitimi ticarileştirmeden nasıl modelleriz diye şu anda aramızda bir tartışma yürütüyoruz.

8) Biz yatay ve gönüllü çalışıyoruz, kendi işlerimiz varken sürdürmeye çalıştığımız bir platformu yürütüyoruz. Çok az bir fon için çok fazla çaba harcamak zorunda kaldık. Bilgiye de kolayca ulaşamıyoruz. Yazılı belgeler aracılığıyla bilgi paylaşımı sağlamamızda fayda var.

9) Öncelikle kooperatifler için açılan bir çağrıdan faydalanarak makine ve çalışan ücretlerini karşıladık. TEDEV den aynı destek aldık. Ayrıca İsviçre Konsolosluğunun fonuna başvurduk.

10) Küçük bütçeli projelerimiz oldu. En son daha büyük bütçeli bir fon aldık. Bu tip fonlarda Dernekler Masasına rapor vermeniz gerekiyor, fonu çok serbest kullanamıyorsunuz. Bence parayı veren bu tip kısıtlamalar getirebilir ve kalem kalem harcama isteyebilir zaten. Diğer yandan da dernek üyelerine de hesap vermeniz gerekiyor. Üyeler bunu bilmediğinde iletişimsizlik ve sıkıntı olabiliyor. Bu nedenlerle üyelerin de bu konuda bilgi sahibi olmasında fayda var.

11) Örgütler arasında bir kooperatif kurabilirsek belki bu dayanışma holdingi/ağı olarak çalışabilir. Daha önce bahsettiğimiz döngüsel ekonomiyi kurmamızda bir araç olabilir.

12) Sosyal kooperatifler kendi üyeleri ile iş yaptıklarında kurumsal vergiden muaf oluyorlar.

ÖZET VE SONUÇ:

Fon veren kurumlarla ilişkimizi asıl belirleyen şey, kimden fon aldığımızdan ziyade, fon veren kurumun örgütün yapmak istediklerine müdahil olup olmayacakları ve yapmaya çalıştığımız işlerde bize oto-kontrol yaratıp yaratmayacakları olmalı.

Hibe fonu aldığımız kurumlarla karşılıklı bir sorumluluk ilişkisi içine giriyoruz. Kurum kendi devamlılığını sağlama sorumluluğunu fon veren kurum da süreci destekleme sorumluluğunu taşımaya başlıyor. Fon verenlerin ayrıca fonlarını çeşitlendirmeleri ve en azından örgüt kendi ayakları üstünde durabilinceye kadar sürekli hale getirmeleri yönünde bir sorumluluğu olmalı.

Fon almanın da kendi içinde çeşitli sorunlar var. Öncelikle tüzel bir kişilik olmanız gerekiyor. Hem fon veren kuruma karşı hem de muhasebe anlamında ciddi raporlama sorumlulukları yaratıyor. Küçük bir fon almak için bile çok fazla enerji haralayabiliyorsunuz. Burada tüzel kişiliği olmayan kurumlar diğer kurumlar üzerinden projelere başvurmayı düşünebilirler. Ayrıca buradaki kurumlar kendi kurumları arasında kooperatif kurmayı da düşünebilirler.

EKSİK BIRAKTIKLARIMIZ:

Crowdfunding (kitlese fonlama)

Kooperatiflerde ücretlendirme/gelir paylaşımı nasıl yapılabilir? Özellikle birden fazla faaliyetin yürütülmesi durumunda esas ne olmalı? (ürün-zaman vs.)

Kolektif bütçenin üretilmesi ve eşitlikçi paylaşımı noktasında üretilebilecek mekanizmalar